

защото смѣталъ, че това ще му е нужно, когато се бори противъ турската тирания. И не само мислѣлъ, но тръгналъ да иде въ Русия.

Отбива се въ Шипка, въ политѣ на Балкана. Срѣща слѣпъ старецъ, който пѣлъ народни пѣсни. Запитва го: — „Кой те ослѣпи, дѣдо?“ — Турцитѣ, — отговаря старецътъ. Вижда полудѣла млада булка. Запитва: — „Отъ що е полудѣла?“ Отговарятъ му: — „Отъ турцитѣ!“

Свило се пакъ сърдцето му отъ състрадание къмъ поробенитѣ братя. Пламнала душата му отъ умраза къмъ потиснитѣ.

И той далъ клетва, че ще се бори съ народнитѣ потисници. И изпълнилъ клетвата си.

Въ Русия гладува, но пише разкази за страданията на българитѣ и ги печата въ рускитѣ списания. Въ свободна Сърбия прави сжщото. Тамъ подбужда и подготвя смѣли борци за нашата свобода.

Въ Ромъния издава вестници, въ които описва страданията на българитѣ и подбужда своитѣ братя да възстанатъ и се освободятъ отъ турцитѣ. Тия вестници се прѣскаатъ тайно въ цѣла България и се че-

татъ отъ мало и голѣмо. Каравеловъ събира около себе си най-буднитѣ българи, които били готови да умратъ за свободата на своитѣ поробени братя. Основава тайния революционенъ комитетъ, въ който сж влизали Левски и Ботевъ.

Каравеловъ работи неуморно день и нощъ. Той изпраща нареждания до комитетитѣ въ България. Посреща тайни пратеници. Пише стихотворения, разкази и статии за своитѣ вестници. Често става самъ словослагателъ въ печатницата, а понѣкога дори и самъ върти печатарското колело.

Отъ усилна работа и оскъденъ животъ Каравеловъ придобива неизлѣчима болестъ.

И когато изгрѣва свободата за българския народъ, той не можалъ да ѝ се порадва за дълго. На 3 февруарий 1889 г. умрѣлъ въ Русе. Погребали го въ Русенскитѣ гробища, близу до гроба на Стефанъ Караджата.

Цѣла свободна България оплакала своя вѣренъ синъ. А неговото велико дѣло ще грѣе за дълги времена като лжечазарна звезда въ душата на всѣки българинъ, който обича истински своята родна земя.

Ранъ-Босилекъ